

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU
A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

**pre odborné vzdelávanie a prípravu
skupinu učebných odborov**

31 TEXTIL A ODEVNÍCTVO

STUPEŇ VZDELANIA

STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE

OBSAH

1	CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	4
1.1	Základné údaje	4
2	PROFIL ABSOLVENTA.....	4
2.1	Celková charakteristika absolventa	4
2.2	Kľúčové kompetencie	5
2.3	Odborné kompetencie	5
3	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	7
3.1	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory (H):.....	7
3.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory (H) ...	8
3.3	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory (H) s vyučovacím jazykom národnostných menšín	10
3.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory (H) s vyučovacím jazykom národnostných menšín.....	11
4	VZDELÁVACIE OBLASTI.....	13
4.1	Teoretické vyučovanie	13
4.2	Praktické vyučovanie	14
4.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory	15
4.4	Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé učebné odbory	18
	Vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu.	18
	TKÁČ/TKÁČKA	18
	PLETIAR/PLETIARKA.....	20
4.5	Vzdelávacie štandardy špecifické pre odborné zamerania	22
	Vymedzujú učivo pre jednotlivé odborné zamerania vzhľadom na ich profiláciu. ...	22
	KRAJČÍR/KRAJČÍRKA – PÁNSKE ODEVY	22
	KRAJČÍR/KRAJČÍRKA – DÁMSKE ODEVY.....	23
5	SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM.....	26
5.1	SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM V 1-ROČNOM VZDELÁVACOM PROGRAME	26
5.1.1	Základné údaje	26
5.1.2	Rámcový učebný plán pre 1-ročné skrátené štúdium	26
5.1.3	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 1-ročné skrátené štúdium (H) 27	
5.2	SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM V 2-ROČNOM VZDELÁVACOM PROGRAME	28
5.2.1	Základné údaje	28
5.2.2	Rámcový učebný plán pre 2-ročné skrátené štúdium	28
5.2.3	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné skrátené štúdium (H) 29	
6	ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA .	30
6.1	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY – externá forma štúdia	31
6.1.1	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie ..	31
6.1.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie:	31
6.1.3	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:	33
6.1.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:	33

6.1.5	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie:	35
6.1.6	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie:	35
6.1.7	Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:	37
6.1.8	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:.....	37

1 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1.1 Základné údaje

Stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Stredné odborné vzdelanie
Úroveň SKKR/EKR¹	3
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaní remeselníci s uplatnením vo veľkých, stredne veľkých aj malých firmách v textilnom, odevnom priemysle, špeciálnej výrobe, pri výrobe technickej konfekcie, v službách a v oblasti stredného alebo drobného podnikania.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov 3. ročných učebných odborov. Špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov.

2 PROFIL ABSOLVENTA

2.1 Celková charakteristika absolventa

Absolventi vzdelávacieho programu sú pripravení na výkon odborných činností v povolaniach textilného, technického a odevného odvetvia, v špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie, ktoré majú remeselnícky charakter a vyššie nároky na odborné znalosti, schopnosti a manuálne zručnosti.

Teoretickú aj praktickú odbornú prípravu tvorí učivo spracované v jednotlivých obsahových okruhoch so zameraním na zásady materiálovej, technologickej, konštrukčnej a výtvarnej prípravy, ekonomicko-spoločenských a ekologických zákonitostí a jeho apli-

¹ Úroveň Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (EQF)

káciu v praktických činnostiach. Absolventi ovládajú zodpovedajúcu odbornú terminológiu, majú osvojené poznatky o materiálovej a surovinovej základni, poznajú obsluhu jednoduchých a špeciálnych strojov a zariadení. Vedia plniť svoje pracovné úlohy spojené s ich konkrétnym pracovným zaradením, s prihliadaním na plnenie zadefinovaných ekonomických a ekologických požiadaviek výroby a služieb príslušného odvetvia, so súčasným dodržiavaním pracovnej disciplíny, zásad a opatrení spojených s úlohami na úseku činnosti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce, pracovného prostredia a protipožiarnej ochrany.

Ďalší odborný rozvoj absolventov a získanie vyššej úrovne vzdelania absolventov umožňuje odborná príprava v nadväzujúcich študijných odboroch, v nadstavbovej forme štúdia.

Po ukončení štúdia získajú výučný list a sú spôsobilí samostatne vykonávať odborné práce vo veľkých, stredných a malých firmách textilného a odevného priemyslu, špeciálnej výrobe, pri výrobe technickej konfekcie alebo v samostatnom podnikaní v oblasti výroby a poskytovania služieb.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami :

2.2 Kľúčové kompetencie

Kľúčové kompetencie sú uvedené v Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu študijných a učebných odborov 31 Textil a odevníctvo – všeobecná časť kapitola 2.2.

2.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- používať odbornú terminológiu textilného, technického a odevného priemyslu,
- poznať rozdelenie textilných a odevných materiálov, ich vlastnosti a použitie,
- popísať základné tkáčske a pletiarске väzby,
- urobiť technickú dokumentáciu na výrobok,
- ovládať najpoužívanejšie technologické postupy,
- popísať postupy základnej údržby a ošetrovania strojov a zariadení,
- popísať zásady hospodárneho využívania surovín, materiálov, energií, strojov a zariadení pri dodržiavaní požiadaviek na ekológiu, ochranu a tvorbu životného a pracovného prostredia,
- popísať princípy práce s výpočtovou technikou,
- pomenovať spôsob údržby strojov a zariadení,
- stanoviť zásady estetického cítenia,
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- postupovať pri výrobe podľa určeného technologického postupu,

- vyhotoviť produkt požadovanej akosti v súlade s platnými normami v textilnom, a odevnom priemysle, špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie,
- vytvoriť technickú dokumentáciu vybraného výrobku,
- vytvoriť technologický postup zhotovenia vybraného výrobku,
- aplikovať správne technologické postupy pri priemyselnom vyhotovení výrobkov textilnej a odevnej výroby, špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie,
- pracovať na jednotlivých strojoch a výrobných zariadeniach s uplatňovaním a dodržiavaním ustanovení všeobecne záväzných a interných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia,
- vykonať základnú údržbu a ošetrovanie používaných strojov a výrobných zariadení,
- postupovať hospodárne pri manipulácii s materiálmi, surovinami, energiou, strojmi a výrobnými zariadeniami,
- aplikovať technické normy v praktickej činnosti pri výrobe jednotlivých výrobkov,
- vykonať odstránenie výrobných chýb,
- pracovať samostatne, kontrolovať priebežne kvalitu vykonaných operácií,
- kontrolovať a zhodnotiť kvalitu zhotoveného výrobku,
- prispôbovať sa novým požiadavkám výrobného procesu, vyvolaným potrebami praxe,
- pracovať s nástrojmi, strojmi a zariadeniami, ktoré sa používajú v danej výrobe,
- vykonať údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a čistenie pracovných pomôcok,
- skladovať, manipulovať a ošetrovať hotové výrobky,
- opraviť vzniknuté chyby na výrobku, väzbe.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- komunikatívnosťou,
- schopnosťou pracovať v kolektíve,
- schopnosťou prezentovať výsledky svojej práce,
- spoľahlivosťou, primeraným sebapoznaním, schopnosťou ovládať svoje konanie a prijímať kritiku, trpezlivosťou,
- zodpovedným plnením povinností a osvojenou pracovnou disciplínou,
- morálnymi zásadami, schopnosťou vzájomného porozumenia,
- pozitívnym vzťahom k firme,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- rešpektovaním estetických a etických hodnôt,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam.

3 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

3.1 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory (H):

Ciel'ové zložky vzdelania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	17,5	560
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	72	2304
Disponibilné hodiny	10,5	336
SPOLU	100	3200

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	17,5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra ^{a)} cudzí jazyk ^{b)}	8,5 3,5 5		
Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{c)}	1		
Človek a spoločnosť občianska náuka	1		
Človek a príroda fyzika	1		
Matematika a práca s informáciami matematika informatika ^{d)}	3 2 1		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{e)}	3		
	72		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{f)}	Spolu
	18	54	72
Teoretické predmety	18	4 ^{g)}	22
odborný výcvik	-	50	50
Disponibilné hodiny ^{h)}	10,5		
SPOLU	100		

² Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

3.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3- ročné učebné odbory (H)

- a) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- b) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Výučba cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje s minimálnou dotáciou 1,5 vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku a s minimálnou dotáciou 2 hodiny týždenne v 3. ročníku.
- c) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- d) V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym učebným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- e) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- f) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka. Kurz sa organizuje spravidla v treťom ročníku v rozsahu vyžadovanom od jednotlivých kurzov, najviac však v trvaní 5 dní po 6 hodín.
- g) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- h) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade a po prerokovaní so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie. Na posilnenie hodinovej dotácie odborného výcviku môže škola využiť aj hodiny praktických cvičení.
- i) V triedach s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ predmet jazyk národnostnej menšiny a literatúra s minimálnou dotáciou 1 hodina týždenne.
- j) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- k) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť

hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu alebo kurzu iných športov v prírode.

- l) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- m) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 100 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

3.3 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory (H) s vyučovacím jazykom národnostných menšín

Cieľové zložky vzdelania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	20,5	656
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	72	2304
Disponibilné hodiny	9,5	304
SPOLU	102	3264

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	20,5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a slovenská literatúra ^{a)} jazyk národnostnej menšiny a literatúra ^{b)} cudzí jazyk ^{c)}	11,5 3,5 3,5 4,5		
Človek a hodnoty etická výchova/náboženská výchova ^{d)}	1		
Človek a spoločnosť občianska náuka	1		
Človek a príroda fyzika	1		
Matematika a práca s informáciami matematika informatika ^{e)}	3 2 1		
Zdravie a pohyb telesná a športová výchova ^{f)}	3		
	72		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie^{g)}	Spolu
	18	54	72
Teoretické predmety	18	4 ^{h)}	22
odborný výcvik	-	50	50
Disponibilné hodinyⁱ⁾	9,5		
SPOLU	102		

³ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

3.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory (H) s vyučovacím jazykom národnostných menšín

- a) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- b) Výučba jazyka národnostnej menšiny a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v 1. ročníku, v rozsahu minimálne 1 hodiny týždenne v 2. a 3. ročníku.
- c) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Výučba cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje s minimálnou dotáciou 1,5 vyučovacej hodiny v každom ročníku.
- d) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- e) V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym učebným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecno-vzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- f) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- g) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka. Kurz sa organizuje spravidla v treťom ročníku v rozsahu vyžadovanom od jednotlivých kurzov, najviac však v trvaní 5 dní po 6 hodín.
- h) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- n) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade a po prerokovaní so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie. Na posilnenie hodinovej dotácie odborného výcviku môže škola využiť aj hodiny praktických cvičení.
- i) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- j) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia.

Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu alebo kurzu iných športov v prírode.

- k) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- l) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 102 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

4 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie vedie žiakov k zvládnutiu základných úloh odvetvia - odboru, pre ktoré sa pripravujú. Základným cieľom je osvojenie teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pre zvládnutie celého okruhu učiva. Vo vzdelávacom procese žiaci získavajú a upevňujú si znalosti, schopnosti, zručnosti a návyky nevyhnutné pre výkon budúceho povolania. Naučia sa čítať výrobné výkresy výrobkov, pracovať podľa technologických a konštrukčných postupov, rozpoznávať a efektívne a hospodárne využívať suroviny, materiály, obsluhovať stroje a výrobné zariadenia a pracovať s ohľadom na ekonomiku a ekológiu výroby a služieb príslušného odvetvia. Pri práci dodržiavajú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce, pracovného prostredia a protipožiarnej ochrany.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vyučovanie
- 2) Praktické vyučovanie

4.1 Teoretické vyučovanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

V teoretickom vzdelávaní obsah učiva umožní pochopiť význam a osvojiť si princípy fungovania jednoduchých a špeciálnych strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok používaných v technologických procesoch daného odboru, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, zásad a opatrení na zabezpečenie ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia.

Teoretické vyučovanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory.

Spoločné vzdelávacie štandardy sú:

- **Ekonomické vzdelávanie** - zamerané na základné otázky ekonomiky, sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.
- **Vzdelávanie o surovinách a materiáloch** - zamerané na získanie prehľadu o surovinách a materiáloch, ich vlastnostiach a úlohe, používaných v technologických procesoch textilného, technického a odevného priemyslu, pri špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie.
- **Technické a technologické vzdelávanie** – zamerané na základný prehľad o technologických postupoch používaných v odevnej, textilnej špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie. Žiaci sa oboznámia s bežne používanými technologickými postupmi, s významom dodržiavania zásad a opatrení v oblasti bezpečnostných, hygienických, ekologických predpisov, predpisov na ochranu a tvorby pracovného a životného prostredia, s prihliadaním na racionálnosť, efektívnosť a dopad zvoleného postupu práce. Súčasťou obsahového okruhu sú informácie o nových technológiách a moderných spôsoboch organizácie práce a jej manažovania. Z hľadiska odbornej orientácie do oblasti odevnej výroby, špeciálnej výroby a produkcie technickej konfekcie je špecifická časť obsahu učiva, zameraná na strihové konštrukcie a základy odborného kreslenia.

Obsah učiva umožní pochopiť význam a osvojiť si princípy fungovania jednoduchých a špeciálnych strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok používaných v technologických procesoch daného odboru, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, zásad a opatrení na zabezpečenie ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu. Oblasť zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné nielen pre uplatnenie absolventa na trhu práce, ale aj pre ďalšiu možnú vzdelávaciu orientáciu.

Vzdelávanie je rozčlenené osobitne pre prípravu absolventov pre oblasť textilnej výroby a absolventov pre oblasť odevnej, špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie. Obsah učiva pre prípravu absolventov v oblasti textilnej výroby je venovaný jednotlivým druhom textilných surovín, základom rozdelenia textilných vlákien, ich charakteristickým znakom, vlastnostiam a ich vplyvom na spracúvanie a využívanie konkrétnych produktov.

Obsahom prípravy absolventov pre odevnú, špeciálnu výrobu a výrobu technickej konfekcie v tejto vzdelávacej oblasti je rozpoznanie jednotlivých druhov textilných a odevných materiálov, charakteristiky, rozdelenie, popis ich úžitkových vlastností, výber vhodného druhu materiálu vo vzťahu k danému druhu odevu, špeciálneho odevu a výrobku, výrobku technickej konfekcie.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí dosiahnuť stanovené výkonové štandardy a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

4.2 Praktické vyučovanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktické vyučovanie sa uskutočňuje v predmete odborný výcvik a praktických cvičeniach. Vzdelávanie tejto oblasti činnosti je zhodne definované k spoločnej príprave absolventov pre textilnú výrobu, absolventov pre odevnú, špeciálnu výrobu a výrobu technickej konfekcie. Praktické vyučovanie je zameraná na vzdelávanie žiakov v odborných činnostiach, s cieľom naučiť ich uplatňovať získané teoretické vedomosti v praxi. Obsah učiva je zameraný na rozvoj a upevňovanie manuálnych zručností a návykov, ktoré sú nevyhnutné pre kvalifikovaný výkon v príslušnom odbore. Formujú sa odborné zručnosti žiakov vo väzbe na technologické postupy, efektívne a hospodárne využívanie surovín a materiálov, bezpečné používanie strojov a výrobných zariadení jednotlivých výrobných úsekov. Praktickou prípravou sa formuje vzťah žiakov k dôslednému a presnému plneniu pracovných povinností, rozvíja sa pocit zodpovednosti za výsledky svojej práce a za zverenú hodnotu, formuje sa spoľahlivosť, racionálne a efektívne využívanie riadneho fondu pracovného času, sebadisciplína a rozvíjajú a upevňujú sa návyky, ktoré sú náplňou pracovných činností príslušného povolania.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

4.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné ekonomické pojmy potreby a spotreba, uspokojovanie potrieb, statky a služby, výroba a výrobné faktory;
- vysvetliť základné pojmy úvodu do sveta práce – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba;
- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny;
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním;
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie;
- vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu;
- opísať riziká spojené s riadením vlastných financií;
- vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov a zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov;
- vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient);
- vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu;
- rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa;
- uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov), klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík;
- identifikovať korupčné a podvodné správanie;
- uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov;
- vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá);
- vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory);
- zostaviť rozpočet domácnosti;
- charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti;
- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončenie pracovného pomeru;
- vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi;
- zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby;
- uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní;
- vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou);
- vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi a význam ochrany vkladov v SR;
- vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí a zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority;
- opísať základné typy bankových produktov;
- opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov;
- opísať moderné spôsoby platenia;
- rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné);
- opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene; porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak);
- zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty;
- aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie;
- uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov;
- vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom;
- uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhových;
- uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti);
- vysvetliť podstatu a význam poistenia;
- uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné);
- vysvetliť základný účel verejného poistenia;

- charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti;
- rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel;
- vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Obsahové štandardy

Ekonomika

Základné ekonomické pojmy

Základné ľudské a ekonomické potreby jednotlivca a rodiny

Svet práce

Základné pojmy z úvodu do sveta práce

Základné atribúty trhu práce (voľba povolania, hľadanie zamestnania)

Pravidlá riadenia osobných financií

Plánovanie, príjem a práca

Úver a dlh

Sporenie a investovanie

Riadenie rizika a poistenie

Výchova k podnikaniu

Právne formy podnikania

Živnostenské podnikanie

Ciele podnikania a predpoklady pre podnikanie

Spotrebiteľská výchova

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

VZDELÁVANIE O SUROVINÁCH A MATERIÁLOCH

Vzdelávacia oblasť zahŕňa problematiku venovanú prehľadu o surovinách a materiáloch používaných v technologických procesoch textilného, technického a odevného priemyslu, pri špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- určiť pôvod a druh textilných surovín,
- rozoznať základné druhy textilných surovín,
- vymedziť vlastnosti textilných surovín,
- určiť charakteristické znaky, vlastnosti a popísať rozdelenie textilných vlákien,
- vymedziť vlastnosti prírodných a chemických vlákien,
- rozoznať druhy nití,
- ovládať základné odborné pojmy,
- rozdeliť textílie a popísať ich vlastnosti,
- popísať jednotlivé úpravy textílií,
- popísať zásady správneho balenia, skladovania a manipulácie s tovarom,
- popísať zásady hospodárneho využitia textilných materiálov,
- popísať zásady správneho ošetrovania a ochrany úžitkových vlastností.

Obsahové štandardy

Odevné materiály

Textilné vlákna, rozdelenie, charakteristické znaky a vlastnosti

Nite a priadze

Tkaniny a pleteniny, väzby tkanín a pletenín

Netkané textílie, ostatné druhy odevných textílií

<p>Kože, kožušiny Drobná príprava Úpravy textílií Spracovateľské a úžitkové vlastnosti materiálov Názvoslovie odevných materiálov Nové trendy v odevných a textilných materiáloch Informácie o spracovaní textilného odpadu <u>Základné druhy skúšok pre zisťovanie pôvodu textilných vlákien</u> Makroskopické skúšky textilných materiálov Mikroskopické skúšky textilných materiálov Rozbor štruktúry nití a plošných textílií</p>
--

TECHNICKÉ A TECHNOLOGICKÉ VZDELÁVANIE

Technické a technologické vzdelávanie je vzhľadom k tomu, že zahŕňa oblasti –textil a odevníctvo, špeciálnu výrobu a výrobu technickej konfekcie členené na prípravu absolventov v oblasti textilnej výroby, odevnej a špeciálnej výroby, výroby technickej konfekcie. Vzdelávanie je orientované na základný prehľad o technologických postupoch používaných v odevnej, textilnej špeciálnej výrobe a výrobe technickej konfekcie.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu,
- používať správne náradie, stroje a zariadenia pri jednotlivých výrobných procesoch,
- popísať význam používania vhodných pracovných pomôcok, náradia, nástrojov a strojov a voľbu optimálnych pracovných podmienok,
- určiť základnú údržbu a ošetrovanie strojov a zariadení,
- používať základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, ochrany a tvorby pracovného a životného prostredia pri manipulácii so strojmi a zariadeniami
- zvyšovať svoju odbornosť

Obsahové štandardy

Obsluha a údržba strojov a zariadení

Vybavenie pracovísk, druhy náradia, pomôcok a strojových zariadení

Zásady základnej údržby používaných strojov a nástrojov

Manipulácia so strojmi, používanie nástrojov, ich čistenie a udržiavanie poriadku na pracoviskách

Funkcia, obsluha a využitie prídavných zariadení a ochranných pracovných prostriedkov

Využitie prvkov elektroniky a výpočtovej techniky na strojoch a zariadeniach v odevnej a textilnej výrobe

Skúšanie a kontrola

Vstupná, medzi operačná a výstupná kontrola výrobkov

Systém technickej kontroly a riadenia akosti

Textilné skúšobníctvo a technická normalizácia

Zisťovanie kvality

PRAKTICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Obsahový okruh je zostavený tak, aby žiaci zvládli rutinné základné technologické postupy, vedeli pracovať podľa technologických postupov, obsluhovať a vykonávať bežnú údržbu príslušných strojov a zariadení.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany, zásad k ochrane a tvorbe pracovného a životného prostredia,
- používať ochranné pomôcky,
- postupovať podľa schválených postupov,
- ovládať a samostatne realizovať pracovný postup,
- ovládať obsluhu strojov a technologických zariadení,
- ovládať základné nastavovanie, základnú údržbu, ošetrovanie strojov a technologických zariadení,
- dodržiavať hospodárne využívanie materiálu a suroviny, energie, strojov a zariadení v konkrétnych technologických procesoch,
- hodnotiť a kontrolovať kvalitu výrobkov, posúdiť chyby výrobkov,
- opraviť chyby na výrobku,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov, výrobkov a služieb,
- používať na užívateľskej úrovni aplikačné programy výpočtovej techniky pri riešení praktických úloh.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Dodržiavanie pracovnej disciplíny, zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygiena pri práci a na pracovisku

Protipožiarna ochrana

Zásady prvej pomoci

Správne zaobchádzanie s pracovnými pomôckami a ich používanie

Miesto výkonu pracovných činností

Oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy

Oboznámenie sa s organizáciou práce

Získanie zručností v manipulácii so strojmi a zariadeniami.

Dodržiavanie hygieny a čistoty pracoviska, pracovnej disciplíny

Pravidelná údržba jednoduchých strojov a nástrojov

Základné pracovné operácie

Konkrétne pracovné činnosti (v pradiarni, tkáčovni, v pletiarňi, šijacej dielni) podľa príslušného odboru

Klasifikácia, adjustácia, expedícia výrobkov

Zložitejšie pracovné operácie

Osvojenie zručností v náročnejších technologických postupov výroby

Používanie technickej a technologickej dokumentácie

Samostatná práca

Riešenie praktických úloh

4.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé učebné odbory

Vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu.

Učebný odbor

TKÁČ/TKÁČKA

Učebný odbor je široko koncipovaným odborom. Príprava je zameraná na zvládnutie pracovných činností podľa technologickej dokumentácie vo výrobných predpisoch na snovanie, šlichtovanie, tkanie. Vie pripraviť osnovu a útok z textilných dĺžkových polotovarov a vyrábať všetky druhy tkanín textilného charakteru.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať základnú odbornú terminológiu z oblasti textilného priemyslu,
- rozoznať základné druhy textilných materiálov,
- vymedziť vlastnosti textilných materiálov,
- charakterizovať techniky skúšania textilných vlákien,
- rozoznať druhy a konštrukcie nití,
- definovať spôsoby úprav textilných materiálov,
- popísať zásady hospodárneho využitia textilných materiálov,
- určiť technologické postupy výroby tkanín,
- vymedziť postupy pri konfekčnom spracovaní tkaninových výrobkov,
- zoradiť postupnosť obsluhy textilných strojov a zariadení,
- definovať základné väzby a graficky ich znázorniť,
- určiť vplyv väzby na vlastnosti tkanín,
- určiť postup pri rozbere tkaniny,
- určiť správne náradie, stroje a zariadenia pri jednotlivých výrobných postupoch,
- rozoznať stroje a zariadenia používané pri výrobe a spracovaní tkanín,
- popísať princípy fungovania, činnosti strojov a zariadení používaných v textilnom priemysle,
- popísať základnú údržbu a ošetrovanie strojov a zariadení používaných na tkanie,
- využívať zariadenia výpočtovej techniky a elektroniky na textilných strojoch,
- zhodnotiť kvalitu tkaných výrobkov, poukázať na chyby,
- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby, ich dopad na ekonomické procesy výroby,
- vysvetliť systém kontroly kvality a opatrenia na odstránenie príčin, ktoré vedú k chybám v tkanine, vo väzbe tkanín,
- definovať spôsoby zisťovania chýb a určiť ich príčinu.

Obsahové štandardy

Technológia

Úvod do prípravných prác, prevíjanie osnov, navliekanie

Združovanie, zosúkavanie, snovanie, šlichtovanie

Príprava útku, úvod do tkania

Technológia tkáčstva

Rám stroja, napínanie a povoľovanie osnovy

Odťahovanie a navíjanie tkaniny

Ziva, utvorenie zivy

Niteľnicové a žakárové stroje

Zanášanie a príraz útku, automatické dopĺňanie útku

Tkanie na automatických tkáčskych krosnách, automatické tkáčske krosná

Tkanie na tkacích strojoch, tkacie stroje

Bezčlnkové tkacie stroje

Výroba nových a špeciálnych druhov textílií

Zošľachťovanie tkanín

Nová technika a technológia v prípravovniach tkáčovni a v tkáčovniach, špeciálne stroje

Pracovné prostredie v prípravovniach tkáčovni a v tkáčovniach

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- zostaviť technologický postup výroby tkanín od prípravy materiálu na tkanie a vlastné tkanie,
- používať IKT pri riešení praktických úloh,

- zhodnotiť kvalitu výroby tkaniny, určiť chyby pri tkaní a ich spôsob odstránenia,
- používať spôsoby a techniky výroby textilných materiálov v priemyselnej a remeselnej výrobe,
- obsluhovať stroje na tkanie a prístroje v skúšobni,
- identifikovať základné tkáčske väzby,
- zhotoviť rozbor tkaniny a určiť jej parametre,
- overovať zaužívaným spôsobom základné vlastnosti textilných vlákien a materiálov,
- zhotoviť preparáty textilných vlákien,
- identifikovať textilné vlákna,
- odstrániť chyby na tkaninách vzniknuté nesprávnym nastavením stroja a nevhodným použitým materiálom.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Získanie zručností v pracovných postupoch

Správne zvoliť postup pri zadaní výrobného procesu

Vykonávanie pracovných činností spojených s prípravou spracúvaného materiálu a spracovaním dĺžkových textílií na plošné textílie – tkaniny.

Používanie správnej odbornej terminológie

Práca s technickou dokumentáciou

Dodržiavanie hygieny a čistoty pracoviska, pracovnej disciplíny

Pravidelná údržba jednoduchých strojov a nástrojov .

Učebný odbor

PLETIAR/PLETIARKA

Učebný odbor je široko koncipovaným odborom. Príprava je zameraná na zvládnutie pracovných činností podľa technologickej dokumentácie na pletiarских strojoch. Vie určiť technologické postupy výroby pletenín, zhodnotiť kvalitu pletiarских výrobkov, pripraviť materiál na pletenie, obsluhovať rôzne pletiarские stroje a vykonať úpravy na textíliách.

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať základnú odbornú terminológiu z oblasti textilného a pletiarского priemyslu,
- charakterizovať techniky skúšania textilných vlákien,
- popísať postup zhotovenia preparátov textilných vlákien,
- rozoznať druhy a konštrukcie nití,
- určiť technologické postupy výroby pletenín,
- vymedziť postupy pri konfekčnom spracovaní pletených výrobkov,
- rozoznať stroje a zariadenia používané pri výrobe a spracovaní pletenín,
- definovať druhy pletenín a graficky ich znázorniť,
- popísať vplyv väzby na vlastnosti pletenín,
- určiť postup pri rozbere pleteniny,
- popísať základnú údržbu a ošetrovanie strojov a zariadení používaných na pletenie,
- vymedziť oblasť normalizácie štandardizácie výrobkov, výrobných a pracovných postupov,
- zhodnotiť kvalitu pletiarских výrobkov, poukázať na chyby,
- zhodnotiť príčiny nekvalitnej výroby, ich dopad na ekonomické procesy výroby,
- poznať systém kontroly kvality a opatrenia na odstránenie príčin, ktoré vedú k chybám v pletenine, vo väzbe a vzorovaní pletenín,
- popísať princípy fungovania, činnosti pletiarских strojov a zariadení.

Obsahové štandardy

Technológia pletiarstva

Úvod do pletiarstva

<p>Príprava materiálu na pletenie, základy pletenia</p> <p>Pletacie stroje, plochý pletací stroj</p> <p>Okrúhle veľkopriemerové a malopriemerové pletiarске stroje</p> <p>Okrúhle pletiarске stroje telového priemeru</p> <p>Okrúhle pletiarске stroje interlokové</p> <p>Osnovné stroje</p> <p>Vlhkostno-tepelné spracovanie a dokončovací proces pletených výrobkov</p> <p><u>Väzby a rozборы pletení</u></p> <p>Väzba pleteniny</p> <p>Tvarovanie pletení</p> <p>Osnovné pleteniny a záťažné pleteniny, druhy väzieb</p> <p>Vzorovanie pomocou výpočtovej techniky</p> <p>Účelové väzby používané pri výrobe pančuchových výrobkov a ponožiek</p> <p>Netkané textílie</p> <p>Kolekcie, vzorkovnice pletení a pletených výrobkov</p> <p><u>Zošľachtovanie pletení</u></p> <p>Predúprava a bielenie</p> <p>Farbenie pletení</p> <p>Ochrana životného prostredia</p> <p>Textilná tlač</p> <p>Špeciálne a účelové úpravy</p> <p>Voda v textilnom priemysle</p>
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p><u>Absolvent vie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovať textilné vlákna, - zhotoviť preparáty textilných vlákien, - zostaviť postup zhotovenia výroby pletení, - zhodnotiť kvalitu výroby pletení, určiť chyby a ich spôsoby odstránenia, - používať spôsoby a techniky výroby textilných materiálov v priemyselnej a remeselnej výrobe, - obsluhovať základné pletiarске stroje, šijacie stroje a prístroje v skúšobni, - používať IKT pri riešení praktických úloh, - vykonať bežnú údržbu strojov a zariadení, - vyhotoviť základné druhy pletiarских väzieb, - zhotoviť rozbor pleteniny a určiť jej parametre, - overovať zaužívaným spôsobom základné vlastnosti textilných vlákien a materiálov, - odstrániť chyby na pleteninách vzniknuté nesprávnym nastavením stroja a nevhodným použitým materiálom.
Obsahové štandardy
<p><u>Technologické postupy</u></p> <p>Ručné pletenie, háčkovanie</p> <p>Získanie zručností v pracovných postupoch</p> <p>Správne zvoliť postup pri zadaní výrobného procesu</p> <p>Vykonávanie pracovných činností spojených s prípravou materiálu na pletenie a pletenie na pletiarских strojoch</p> <p>Úprava textílií, textilná tlač</p> <p>Používanie správnej odbornej terminológie</p> <p>Práca s technickou dokumentáciou</p>

Dodržiavanie hygieny a čistoty pracoviska, pracovnej disciplíny
Pravidelná údržba jednoduchých strojov a nástrojov

4.5 Vzdelávacie štandardy špecifické pre odborné zamerania

Vymedzujú učivo pre jednotlivé odborné zamerania vzhľadom na ich profiláciu.

Odborné zameranie
KRAJČÍR/KRAJČÍRKA – PÁNSKE ODEVY
Učebný odbor je široko koncipovaným odborom. Príprava je zameraná na získanie vedomostí a zručností v priemyselnej i zákazkovej výrobe rôznych druhov pánskych odevov, t. j. vrstvenie materiálu, kreslenie polôh, oddeľovanie, ručné a strojové šitie, žehlenie, lepenie, skúšanie, kontrolovanie, adjustácia a čistenie. Rovnako získa vedomosti a zručnosti pri výrobe autopoťahov a technickej konfekcie.
TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
Absolvent má: <ul style="list-style-type: none">- čítať technické výkresy, pracovné návody a schémy,- stanoviť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresov,- zostaviť samostatne súpis základných operácií pri zhotovovaní konkrétnych odevných a textilných výrobkov, špeciálnych výrobkov a výrobkov technickej konfekcie,- popísať druhy odevných materiálov a vybrať vhodný druh materiálu na daný odev, špeciálny výrobok a produkt technickej konfekcie,- určiť základy z oblasti normalizácie, skúšobníctva a ochrany spotrebiteľa so zameraním na textil, odevy, špeciálne výrobky a produkty technickej konfekcie,- stanoviť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresov,- používať základné postupy konštrukčného a strihového riešenia jednotlivých druhov výrobkov,- zostaviť postup vhodný pre zhotovenie konkrétneho výrobku,- popísať jednotlivé textilné a odevné technológie, technológie špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie.
Obsahové štandardy
Konštruovanie, technická dokumentácia <p>Odborné kreslenie v odevníctve, technické kreslenie Proporčné rozdelenie postavy Metodika zisťovania telesných rozmerov Konštrukcia základných strihov pánskych odevov – pánske nohavice, pánska vesta, pánske sako, pánsky zvrchný odev Vykresľovanie strihu z časopisov Stupňovanie strihov Automatizované systémy v odevníctve</p> Technologické postupy <p>Druhy odevov Ručné šitie a žehlenie Strojové šitie a strojové švy Súčasti a časti odevov pre dolnú časť tela Technologický postup zhotovenia pánskych odevov – pánske nohavice, pánska vesta, pánske sako, pánsky zvrchný odev Skúšanie a chyby odevov</p>

<p>Móda a štýl Dejiny odievania Móda 20.a 21. storočia Módne trendy a štýly Farebná typológia</p>
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postupovať podľa technickej dokumentácie, - zistiť meraním telesné rozmery, - vytvoriť strihovú dokumentáciu a vyhotoviť jednoduchú modelovú úpravu strihu, - vytvoriť polohový nákres, - zhotoviť konfekciu z rôznych plošných textílií, - vyžehliť hotový výrobok a vyhotoviť operácie súvisiace s medzioperačným žehlením, - pripravovať, ošetrovať a udržiavať výrobok, - pracovať na strojových zariadeniach, jednoduchých strojoch, na špeciálnych strojoch, na zariadeniach pre medzioperačné a konečné žehlenie.
Obsahové štandardy
<p>Technologické postupy Základy ručného a strojového šitia Základy oddeľovacieho a tepelno-tvarovacieho procesu Súčasti a časti odevov pre dolnú časť tela Zhotovenie pánskych odevov – rôzne druhy pánskych nohavíc, pánska vesta, rôzne druhy pánskych sák, pánsky zvrchný odev Špeciálne stroje Priemyselné šitie – odborný rozvoj</p>

<p>Odborné zameranie KRAJČÍR/KRAJČÍRKA – DÁMSKE ODEVY</p>
<p>Učebný odbor je široko koncipovaným odborom. Príprava je zameraná na získanie vedomostí a zručností v priemyselnej i zákazkovej výrobe rôznych druhov dámskych odevov, t. j. vrstvenie materiálu, kreslenie polôh, oddeľovanie, ručné a strojové šitie, žehlenie, lepenie, skúšanie, kontrolovanie, adjustácia a čistenie. Rovnako získa vedomosti a zručnosti pri výrobe autopotaľov a technickej konfekcie.</p>
TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čítať technické výkresy, pracovné návody a schémy, - stanoviť postup pri tvorbe technickej a technologickkej dokumentácie a technických výkresov, - zostaviť samostatne súpis základných operácií pri zhotovovaní konkrétnych odevných a textilných výrobkov, špeciálnych výrobkov a výrobkov technickej konfekcie, - popísať druhy odevných materiálov a vybrať vhodný druh materiálu na daný odev, špeciálny výrobok a produkt technickej konfekcie, - určiť základy z oblasti normalizácie, skúšobníctva a ochrany spotrebiteľa so zameraním na textil, odevy, špeciálne výrobky a produkty technickej konfekcie, - stanoviť postup pri tvorbe technickej a technologickkej dokumentácie a technických výkresov, - používať základné postupy konštrukčného a strihového riešenia jednotlivých druhov výrobkov,

- zostaviť postup vhodný pre zhotovenie konkrétneho výrobku,
- popísať jednotlivé textilné a odevné technológie, technológie špeciálnej výroby a výroby technickej konfekcie.

Obsahové štandardy

Konštruovanie, technická dokumentácia

Odborné kreslenie v odevníctve, technické kreslenie

Proporčné rozdelenie postavy

Metodika zisťovania telesných rozmerov

Konštrukcia základných strihov dámskych odevov – dámska sukňa, dámska blúzka, dámske nohavice, dámsky zvrchný odev

Vykresľovanie strihu z časopisov

Stupňovanie strihov

Automatizované systémy v odevníctve

Technologické postupy

Druhy odevov

Ručné šitie a žehlenie

Strojové šitie a strojové švy

Tvarovacie a ozdobné prvky

Technologický postup zhotovenia dámskych odevov - dámska sukňa, dámske nohavice, blúzka, dámsky zvrchný odev

Odchýlky pri spracovaní nohavíc, blúzky, košele

Skúšanie a chyby odevov

Móda a štýl

Dejiny odievania

Móda 20. a 21. storočia

Módne trendy a štýly

Farebná typológia

Módna kresba

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- postupovať podľa technickej dokumentácie,
- zistiť meraním telesné rozmery,
- vytvoriť strihovú dokumentáciu a vyhotoviť jednoduchú modelovú úpravu strihu,
- vytvoriť polohový nákras,
- zhotoviť konfekciu z rôznych plošných textílií,
- vyžehliť hotový výrobok a vyhotoviť operácie súvisiace s medzioperačným žehlením,
- pripravovať, ošetrovať a udržiavať výrobok,
- pracovať na strojových zariadeniach, jednoduchých strojoch, na špeciálnych strojoch, na zariadeniach pre medzioperačné a konečné žehlenie.

Obsahové štandardy

Technologické postupy

Základy ručného a strojového šitia

Základy oddeľovacieho a tepelno-tvarovacieho procesu

Tvarovacie a ozdobné prvky

Zhotovenie jednoduchého výrobku, dámskej sukne podšitej a nepodšitej

Zhotovenie rôznych druhov vreciek a dámskych nohavíc

Odchýlky pri spracovaní nohavíc

Bielizňový dierkovací stroj

Zhotovenie dámskej blúzky, odchýlky pri spracovaní blúzky/ košele

Vrecká na zvrchných odevoch

Zhotovenie dámskeho zvrchného odevu, odchýlky pri spracovaní zvrchných odevov

Špeciálne stroje

Priemyselné šitie – odborný rozvoj

5 SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM

5.1 SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM V 1-ROČNOM VZDELÁVACOM PROGRAME

5.1.1 Základné údaje

Dĺžka štúdia:	1 rok
Forma výchovy a vzdelávania:	denné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	štúdium neposkytuje stupeň vzdelania
Vyučovací jazyk:	štátny jazyk/jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	minimálne stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	štúdium neposkytuje stupeň vzdelania
Doklad o vzdelaní:	vysvedčenie o záverečnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	kvalifikovaný pracovník pre vybrané činnosti v textilnom a odevnom priemysle, v špeciálnej výrobe, pri výrobe technickej konfekcie a v službách
Možnosti ďalšieho štúdia:	nie sú určené

5.1.2 Rámcový učebný plán pre 1-ročné skrátené štúdium

Kategoríe a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{b)}	Spolu
ODBORNÉ VZDELÁVANIE			35
	8	23	31
Teoretické predmety	8	2 ^{c)}	10
odborný výcvik	-	21	21
Disponibilné hodiny ^{d)}		4	
SPOLU		35	

5.1.3 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 1-ročné skrátené štúdium (H)

- a) Obsah a rozsah vzdelávania v 1-ročnom štúdiu vychádza z požiadaviek a potrieb zamestnávateľov. Škola na základe týchto požiadaviek vyberie výkonové a obsahové štandardy príslušného učebného odboru uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe tak, aby žiaci nadobudli vedomosti a zručnosti potrebné pre výkon vybraných pracovných činností a vypracuje školský vzdelávací program.
- b) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka.
- c) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- d) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy, možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných odborných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných odborných predmetov) v učebnom pláne.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- g) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 35 hodín maximálne 37 hodín. Výučba sa realizuje v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- h) Rámcový učebný plán sa vzťahuje aj na školy a triedy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.

5.2 SKRÁTENÉ ŠTÚDIUM V 2-ROČNOM VZDELÁVACOM PROGRAME

5.2.1 Základné údaje

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	denné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	štátny jazyk/jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	minimálne stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	kvalifikovaní remeselníci s uplatnením vo veľkých, stredne veľkých aj malých firmách v textilnom, odevnom priemysle, špeciálnej výrobe, pri výrobe technickej konfekcie, v službách a v oblasti stredného alebo drobného podnikania
Možnosti ďalšieho štúdia:	vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov 3. ročných učebných odborov, špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov

5.2.2 Rámcový učebný plán pre 2-ročné skrátené štúdium

Kategoríe a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{b)}	Spolu
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	17	44	61
Teoretické predmety	17	2 ^{c)}	19
odborný výcvik	-	42	42
Disponibilné hodiny ^{d)}	9		
SPOLU	70		

5.2.3 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné skrátené štúdium (H)

- a) Obsah vzdelávania v 2-ročnom skrátenom štúdiu konkrétneho učebného odboru musí byť totožný s obsahom vzdelávania uvedeným v tomto štátnom vzdelávacom programe. Rozsah vzdelávania vymedzí škola v učebnom pláne svojho školského vzdelávacieho programu tak, aby boli naplnené výkonové a obsahové štandardy konkrétneho učebného odboru.
- b) Ako súčasť praktického vyučovania môže škola organizovať v spolupráci so zamestnávateľmi aj odborné kurzy pre rozšírenie odborných kompetencií žiaka.
- c) Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- d) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy, možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných odborných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných odborných predmetov) v učebnom pláne.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- g) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je za celé štúdium minimálne 70 hodín, maximálne 74 hodín. Výučba sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- h) Rámcový učebný plán sa vzťahuje aj na školy a triedy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.

6 ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA

V súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa výchova a vzdelávanie organizuje nielen dennou, ale aj externou formou štúdia. Externá forma štúdia sa organizuje ako večerná, diaľková alebo dištančná.

Na stredných odborných školách sa organizuje externá forma štúdia pre:

1. uchádzačov so vzdelaním, ktoré poskytovala základná škola a pre uchádzačov so základným vzdelaním v dĺžke štúdia, ktorá je rovnaká ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného študijného alebo učebného odboru,
2. uchádzačov, ktorí získali úplné stredné odborné vzdelanie alebo stredné odborné vzdelanie v dĺžke štúdia, ktorú určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka príslušného študijného alebo učebného odboru.

Uchádzači o štúdium v učebných odboroch, ktorí vykonali záverečnú skúšku v inom učebnom odbore alebo študijnom odbore a uchádzači o štúdium v študijných odboroch, ktorí vykonali maturitnú skúšku v inom študijnom odbore, študujú len odborné predmety. Štúdium trvá najmenej jeden rok.

Večerné vzdelávanie je organizované pravidelne niekoľkokrát v týždni v rozsahu 10 až 15 hodín týždenne.

Diaľkové vzdelávanie je organizované spravidla raz týždenne v rozsahu 6 až 7 konzultčných hodín.

Dištančné vzdelávanie je diaľkové vzdelávanie prostredníctvom korešpondencie, telekomunikačných médií a iných prostriedkov, pri ktorých spravidla nedochádza k priamym kontaktom medzi pedagogickým zamestnancom a samostatne študujúcim žiakom. V stredných odborných školách sa praktické vyučovanie nemôže realizovať dištančnou formou vzdelávania. Odporúča sa kombinované štúdium, v ktorom sa kombinuje Teoretické vyučovanie formou dištančného vzdelávania a praktické vyučovanie formou denného štúdia. Predpokladom realizácie tejto formy vzdelávania je zabezpečenie overeného kontaktu medzi žiakom a učiteľom, existencia špeciálnych študijných podmienok, umožňujúcich samostatné štúdium a priamy rýchly kontakt s učiteľom a školou.

Dištančné vzdelávanie vyžaduje tvorbu samostatného ŠkVP (popr. samostatnej časti ŠkVP) v ktorom sú presne vymedzené podmienky:

- požadované vstupy,
- realizácia kontaktu žiak – učiteľ (musí byť zabezpečený overený kontakt),
- štruktúra a spôsob realizácie obsahu vzdelávania – napr. súpis požadovaných samostatných prác, zoznam študijných materiálov, pomôcok a ďalších študijných informácií, rád a odporúčaní pre zjednodušenie štúdia,
- kritéria a spôsob hodnotenia jednotlivých výstupov,
- vlastná príprava a realizácia ukončovania štúdia.

Dištančné vzdelávanie sa v plnom rozsahu odvíja od požiadaviek príslušného ŠVP.

Vzdelanie získané vo všetkých formách štúdia je rovnocenné. Z tohto dôvodu je v externej forme štúdia vhodné navýšiť počet vyučovacích hodín/konzultácii v tých predmetoch ŠkVP, ktoré si vyžadujú nácvik zručností. Na tento účel sa využijú disponibilné hodiny uvedené v rámcovom učebnom pláne. V diaľkovom vzdelávaní sa konzultčné hodiny uvedené za celé štúdium môžu využiť na jeden alebo viac predmetov ŠkVP. Žiak sa v externej forme štúdia zo správania neklasifikuje.

6.1 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY – externá forma štúdia

6.1.1 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	6,5	208
Odborné vzdelávanie	21,5	688
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	6,5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra cudzí jazyk ^{e)}	4		
Človek a spoločnosť občianska náuka	0,5		
Človek a príroda fyzika	1		
Matematika a práca s informáciami ^{f)} matematika informatika	1		
	21,5		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{g)}	Spolu
	5,5	16	21,5
Teoretické predmety	5,5	1	6,5
odborný výcvik	-	15	15
Disponibilné hodiny ⁱ⁾	2		
SPOLU	30		

6.1.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie:

a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzde-

⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

láváním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- g) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- h) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciáciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

6.1.3 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	7,5	240
Odborné vzdelávanie	21,5	688
Disponibilné hodiny	1	32
SPOLU	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	7,5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a slovenská literatúra ^{e)} jazyk národnostnej menšiny a literatúra ^{e)} cudzí jazyk ^{f)}	5		
Človek a spoločnosť občianska náuka	0,5		
Človek a príroda fyzika	1		
Matematika a práca s informáciami ^{g)} matematika informatika	1		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	21,5		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{h)}	Spolu
	5,5	16	21,5
Teoretické predmety	5,5	1	6,5
odborný výcvik	-	15	15
Disponibilné hodiny ⁱ⁾	1		
SPOLU	30		

6.1.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je

⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národnostnej menšiny a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

6.1.5 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4	128
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra cudzí jazyk ^{e)}	2		
Človek a spoločnosť občianska náuka	0,5		
Človek a príroda fyzika	0,5		
Matematika a práca s informáciami ^{f)} matematika informatika	1		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{g)}	Spolu
	3,5	8,5	12
Teoretické predmety	3,5	-	3,5
odborný výcvik	-	8,5	8,5
Disponibilné hodiny ^{h)}	2		
SPOLU	18		

6.1.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je

⁶ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 –7 hodín)

východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- g) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- h) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

6.1.7 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4,5	144
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4,5		
Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a slovenská literatúra ^{e)} jazyk národnostnej menšiny a literatúra ^{e)} cudzí jazyk ^{f)}	2,5		
Človek a spoločnosť občianska náuka	0,5		
Človek a príroda fyzika	0,5		
Matematika a práca s informáciami ⁱ⁾ matematika informatika ⁱ⁾	1		
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	22,5		
	Teoretické vyučovanie	Praktické vyučovanie ^{h)}	Spolu
	3,5	8,5	12
Teoretické predmety	3,5	-	3,5
odborný výcvik	-	8,5	8,5
Disponibilné hodiny ⁱ⁾	1,5		
SPOLU	18		

6.1.8 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je

⁷ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národnostnej menšiny a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Praktické vyučovanie sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.